

Dr Radomir Henklewski

**Katedra i Klinika Chirurgii Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice.**

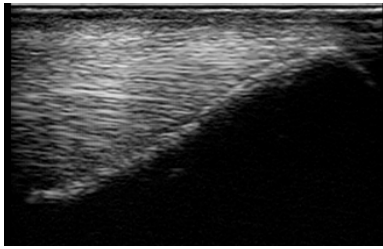
Przydatność echografii w obrazowaniu trzszczek pęciniowych koni

Badanie echograficzne doskonale nadaje się do obrazowania prawidłowych jak i uszkodzonych struktur ścięgniowych. Echografia coraz częściej wykorzystywana jest także do obrazowania stawów. Badanie to nadaje się również do wizualizacji miejsc przyczepu ścięgien i więzadeł do kości. Oprócz tego przy pomocy fal ultradźwiękowych można badać powierzchnię struktur kostnych. Można wtedy zaobserwować przebudowę, lizę, i narośla kostne.

Badanie ultrasonograficzne jest nieinwazyjne i dobrze tolerowane przez zwierzęta. Do badania usg można użyć głowicy liniowej o częstotliwości 7,5 – 10 MHz. Sierść w miejscu badania należy wygolić i odtłuścić. Następnie skórę badanej okolicy pokrywa się żelem do badania usg. Głowicę przykładają się w dwóch płaszczyznach: strzałkowej i horyzontalnej od strony dłoniowej, bocznej i przyśrodkowej w okolicy stawu śródrečno – palcowego.

Do struktur znajdujących się w okolicy stawu śródrečno-palcowego należą: mięsień międzykostny i trzszczki pęciniowe. Dawniej mięsień ten był nazywany mięśniem zawieszającym trzszczki (ang. suspensory ligament, niem. Fesselträger).

W pracy ukazana zostanie przydatność badania echograficznego w rozpoznawaniu nieprawidłowości dotyczących trzszczek pęciniowych. Aby lepiej ocenić zmiany patologiczne należy zapoznać się z prawidłową anatomią ultrasonograficzną omawianej okolicy. Trzszczka pęciniowa w projekcji podłużnej ma charakterystyczny kształt opisywany jako „skocznia narciarska” o gładkiej powierzchni z widocznym dobrze wysyconym echem przyczepiającego się ramienia mięśnia międzykostnego (ryc. 1).

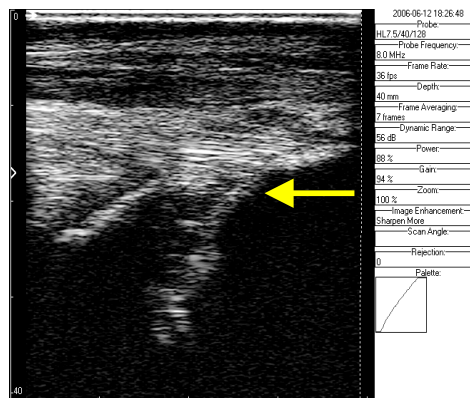

Ryc. 1.

Ryc. 1. Przyłożenie głowicy podłużne. Widoczne dwie struktury: ramię mięśnia międzykostnego i trzeszczka pęcínowa.

Poniżej przedstawione zostaną przypadki kliniczne.

Przypadek pierwszy. Czteroletnia klacz półkrwi używana do gonitw z przeszkodami. Przy pomocy badania klinicznego stwierdzono kulawiznę stopnia pierwszego kończyny miednicznej lewej, nieznaczną bolesność przy uciskaniu palcami okolicy stawu śródręczno-palcowego oraz nieznacznie zwiększony jego obrys. Przy pomocy badania echograficznego stwierdzono uszkodzenie ramienia zewnętrznego mięśnia międzykostnego przy przyczepie do trzeszczki pęcínowej oraz zaistniało podejrzenie złamania trzeszczki pęcínowej. Sugeruje to nieregularność jej brzegu i brak ciągłości struktury (ryc. 2). Wykonane badanie radiologiczne potwierdziło wcześniejsze rozpoznanie złamania trzeszczki (ryc. 3).

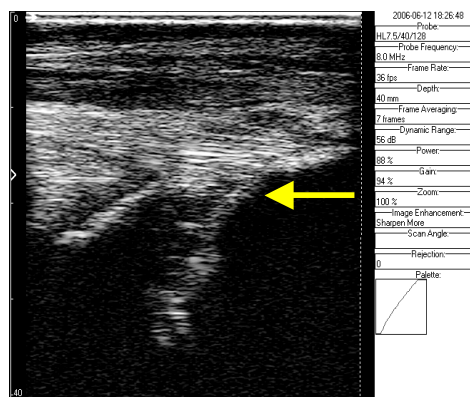
Ryc. 2. Echogram przedstawiający nieprawidłową trzeszczkę pęcínową. Głowica przyłożona pionowo. Strzałka w miejscu złamania trzeszczki.

Ryc. 3. Radiogram ukazujący złamanie trzeczki pęcinoj.

Przypadek drugi. Trzyletnia klacz czystej krwi arabskiej biorąca udział w gonitwach płaskich. Przy pomocy badania klinicznego stwierdzono: bolesność przy zginaniu stawu śródrečno–palcowego kończyny piersiowej lewej, obrzęk od zewnątrz w okolicy tego stawu, kulawiznę wykluczono. Próba zginania stawów palca była dodatnia.

Przy pomocy badania echograficznego stwierdzono zmiany struktury trzeczki pęcinoj zewnętrznej sugerujące zapalenie trzeczki (ryc. 4 i 5).

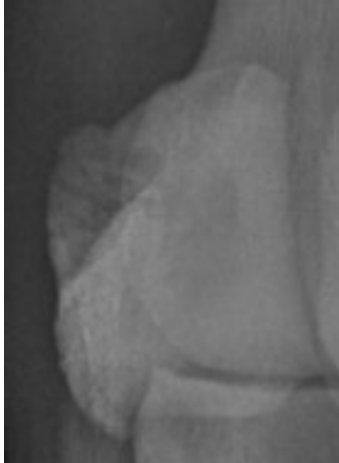

Ryc. 2. Echogram przedstawiający nieprawidłową trzeczkę pęcinoj. Głowica przyłożona pionowo. Strzałka w miejscu złamania trzeczki.

Ryc. 3. Radiogram ukazujący złamanie trzeczki pęcinoj.

Przy pomocy badania radiologicznego: wykryto zmiany zwyrodnieniowe trzeczki pęcinowej zewnętrznej, potwierdzając wcześniej postawioną diagnozę (ryc. 6).

Ryc. 6. Po lewej stronie trzeczka zewnętrzna widocznymi zmianami zwyrodnieniowymi. Po prawej stronie trzeczka wewnętrzna.

Omówienie

Z wyżej przedstawionych przypadków wynika, że diagnozowanie schorzeń trzeczki pęcinowej przy pomocy badania klinicznego i echograficznego jest bardzo skuteczne. Dodatkową zaletą takiej procedury jest możliwość uzyskania obrazu tzw. 'real time', czyli w trakcie badania – w czasie rzeczywistym. Badanie radiologiczne wymaga poświęcenia większej ilości czasu na wywołanie zdjęcia, co nie zawsze jest możliwe w warunkach terenowych.

Badanie ultrasonograficzne w tych schorzeniach jest bardzo przydatne i umożliwia postawienie diagnozy już w trakcie badania. Badanie radiologiczne można traktować jako uzupełnienie i potwierdzenie wcześniej postawionego rozpoznania.